

УДК 346.34

Надія Загрішева,*старший викладач кафедри галузевих правових наук
Київського університету права Національної академії наук України*

ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЯК СУБ'ЄКТ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Стаття присвячена дослідженню місця, ролі, функцій, завдань вищого навчального закладу у сфері трансферу технологій. Зосереджена увага на необхідності розроблення та впровадження типового положення про політику у сфері інтелектуальної власності для вищих навчальних закладів. За результатами проведеного дослідження сформульовані висновки та пропозиції щодо вдосконалення господарського законодавства у зазначеній сфері.

Ключові слова: трансфер технологій, суб'єкт трансферу технологій, інноваційна діяльність, інтелектуальна власність, вищий навчальний заклад, правовий статус, господарське право.

Постановка проблеми. Багатовіковий світовий досвід наукової та науково-дослідної діяльності виділяє навчальні заклади як місце акумулювання прогресивних ідей, зародження прогресу. На думку Г. Іцковича: «У суспільстві, заснованому на знаннях, університети становляться центрами, що генерують технології та нові форми підприємництва, залишаючи за собою і наукові дослідження». [1] Вищі навчальні заклади (далі – ВНЗ) більшості провідних країн світу є центрами накопичення знань, подальшої комерціалізації та трансферу технологій. Роль, яка покладається на ВНЗ урядами країн, спрямована на взаємодію з бізнесом щодо розроблення та впровадження інноваційної продукції. Реалізація цієї ролі за прийнятими правилами досягається через тісну співпрацю ВНЗ та бізнесу. На жаль, сучасний правовий статус ВНЗ України, стан законодавства про освіту зводять функції ВНЗ до надання освітніх послуг і не сприяють використанню наукового та науково-технічного потенціалу для створення інноваційного продукту і трансферу технологій. Сучасний рівень економік провідних країн світу яскраво свідчить про необхідність внесення докорінних змін до законодавства України і запровадження не декларативного принципу ВНЗ як суб'єкта трансферу технологій, а утворення потужного суб'єкта господарювання, який виготовляє інноваційний продукт та здійснює трансфер технологій.

Дослідженнями проблем вищої школи займалися такі вчені, як: В. Бахрушин, Н. Бондарчук, І. Дегтярьова, Б. Дерев'янка, О. Єршова, В. Пальчиков, Н. Ракша. Проте поза увагою залишився напрям вивчення ролі ВНЗ щодо здійснення трансферу технологій.

Мета статті – визначити місце та завдання ВНЗ як суб'єкта господарювання у сфері трансферу технологій.

Викладення основного матеріалу. Відповідно до ст. 3 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 02.10.2012 № 5407-V (далі – Закон про трансфер технологій) серед суб'єктів транс-

феру технологій визначають: підприємства, наукові установи, організації, вищі навчальні заклади та інші юридичні особи незалежно від форми власності, що створюють та/або використовують технології та/або їх складники і яким належать або передаються майнові права на використання об'єктів права інтелектуальної власності, що є складниками технологій. ВНЗ є суб'єктом господарювання (ст. 55 ГКУ) та здійснює господарську діяльність (ст. 3 ГКУ).

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (далі – ЗУ «Про вищу освіту») вищий навчальний заклад – це окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів та здібностей.

Серед завдань, які покладені на ВНЗ, опосередковано пов'язане із трансфером технологій лише одне: забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності (п. 5 ч. 1 ст. 26 ЗУ «Про вищу освіту»). Законодавець вбачає провадження наукової діяльності ВНЗ шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації і використання отриманих результатів в освітньому процесі (п. 2 ч. 1 ст. 26 ЗУ «Про вищу освіту»). Під інноваційною діяльністю, відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність», розуміють діяльність, що спрямована на використання та комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг.

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848 наукові установи, університети, академії та інститути належать до суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності. Щодо

функцій ВНЗ та трансферу технологій відповідно до цього закону, то єдине згадування про трансфер міститься у ст. 64 «Набуття, охорона та захист прав інтелектуальної власності». Зазначена у п. 2 ст. 64 норма стосується передачі майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, створених за рахунок державного бюджету, та виплат за використання зазначених об'єктів. Вона є бланкетною нормою і, на думку законодавця, врегульована у Законі про трансфер технологій.

Одночасно з цим наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність, за нормами ч. 1 ст. 68 ЗУ «Про вищу освіту», може провадитись ВНЗ у тому числі через створені ними юридичні особи, предметом діяльності яких є доведення результатів наукової і науково-технічної діяльності ВНЗ до стану інноваційного продукту та його подальша комерціалізація.

Отже, виходячи з вищевикладеного, в Україні законодавець розглядає ВНЗ виключно в площині надання освітніх послуг, а інноваційна діяльність запроваджується в освітній процес лише для полегшення його здійснення, як додаток до процесу викладання навчальних дисциплін. Результат такої діяльності спрямований на досягнення внутрішнього результату ВНЗ – підвищення рівня викладання. Якщо уявити, що ВНЗ – це система, то рух цієї системи спрямований виключно на надання освітніх послуг, а результатом діяльності є отримання знань під час навчання. При цьому «побічні» елементи, які виникають під час надання освітніх послуг (створення об'єктів інтелектуальної власності, об'єднання їх у технології, трансфер технологій), у такій системі повністю ігноруються. Натомість в усьому світі ВНЗ поряд з аккумуляванням знань є центром реалізації R&D політики: здійснюються науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, комплексні заходів, а також виробництво дослідних, малосерійних зразків продукції, що передують запуску нового продукту або системи в промислово-виробництво.

Проблема існування трансферу технологій в площині існування ВНЗ України зводиться до двох напрямів: 1) відсутність нормативно-правової бази, яка б спрямовувала та стимулювала здійснення трансферу технологій ВНЗ; 2) відсутність ініціативи з боку ВНЗ щодо здійснення трансферу технологій через неможливість врегулювання такого складного явища виключно за допомогою принципу автономії ВНЗ (ч. 1 п. 1 ст. 32 ЗУ «Про вищу освіту») та закріплення положень трансферу технологій на рівні локальних актів ВНЗ (статуту, положення про інтелектуальну власність та трансфер технологій тощо). Натомість досвід таких країн, як США, Ізраїль, Канада, Великобританія, доводить, що ВНЗ – це відкрита система, яка породжує нові технології та запроваджує їх трансфер. Завдання, які покладені на ВНЗ згідно із ЗУ «Про вищу освіту», не містять жодних норм, які б дозволяли ВНЗ здійснювати трансфер технологій або хоча б формувати напрям реалізації цієї політики. Повне ігнорування законодавцем ВНЗ як суб'єкта господарювання

у сфері трансферу технологій призвело до фактичної відсутності в Україні ВНЗ, які б могли реалізувати себе в цьому середовищі. З метою усунення такої ситуації пропонується доповнити ч. 1 ст. 26 ЗУ «Про вищу освіту» п. 11 такого змісту: «здійснення комерціалізації наукових результатів в якості майнових прав інтелектуальної власності та трансферу технологій».

Інша організаційно-правова форма, що пропонується законодавцем для надання освітніх послуг, – дослідницький університет. Відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» дослідницький університет – це організаційно-правова форма, передбачена чинним законодавством для «... проривного розвитку держави в певних галузях знань за моделлю поєднання освіти, науки та інновацій, сприяє її інтеграції у світовий освітньо-науковий простір, має визнані наукові здобутки» (ст. 30 ЗУ «Про вищу освіту»). Взаємозв'язок освітніх послуг, інноваційної діяльності, трансферу технологій у ЗУ «Про вищу освіту» подано опосередковано. Законодавець для ВНЗ, який має намір отримати статус дослідницького університету, визначає певні критерії та наділяє спеціальними правами.

Критерії, за якими надається статус дослідницького університету, передбачені ч. 4 ст. 30 ЗУ «Про вищу освіту». До критеріїв, які пов'язані з трансфером технологій, можна частково віднести: підготовку висококваліфікованих фахівців, здатність до комерціалізації наукових результатів та створення об'єктів права інтелектуальної власності. Отже, законодавець допускає можливість створення об'єктів права інтелектуальної власності працівниками ВНЗ та їх подальшу комерціалізацію, але не розглядає трансфер технологій як один із напрямів здійснення господарської діяльності ВНЗ. Пропонуються такі зміни та доповнення до ч. 4 ст. 30 ЗУ «Про вищу освіту»:

1) 3 п. 3 ч. 4 ст. 30 виключити частину речення: «... здатність впроваджувати і комерціалізувати наукові результати»;

2) ч. 4 ст. 30 доповнити п. 7 ч. 4 ст. 30 такого змісту: «наявність структурного підрозділу або юридичної особи, засновником якої виступає ВНЗ, виключною господарською діяльністю якого/якої є впровадження і комерціалізація наукових результатів в якості майнових прав інтелектуальної власності, здійснення трансферу технологій».

Зазначені зміни дозволять розширити сферу господарської діяльності ВНЗ України та наблизити їх до фактичного прогресивного стану ВНЗ провідних країн світу.

Серед 9 пунктів прав, якими наділяється дослідницький університет і які передбачені профільним законом, лише один пункт пов'язаний з інтелектуальною власністю та її матеріальними проявами. Так, дослідницький університет має право формувати на своїй базі інноваційні структури різних типів (наукові та технологічні парки, бізнес-інкубатори, малі підприємства тощо) на засадах поєднання інтересів високотехнологічних компаній, науки, освіти, бізнесу та держави з метою виконання і впровадження інноваційних проектів (п. 4

ч. 5 ст. 30 ЗУ «Про вищу освіту»). Зауважимо, що більшість перелічених типів інноваційної структури законодавчо не визначено. Відповідно до ЗУ «Про інноваційну діяльність» інноваційне підприємство (інноваційний центр, технопарк, технополіс, інноваційний бізнес інкубатор тощо) – підприємство (об'єднання підприємств), що розробляє, виробляє і реалізує інноваційні продукти і (або) продукцію чи послуги, обсяг яких у грошовому вимірі перевищує 70 відсотків його загального обсягу продукції і (або) послуг. Інноваційна структура – сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності. Крім того, у законодавстві відсутнє визначення високотехнологічних компаній. Дослідивши чинне законодавство України, доходимо висновку, що термін «високотехнологічні» міститься в єдиному нормативно-правовому акті – ЗУ «Про Загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій» від 09.04.2004 № 1676. За цим законом високі наукоємні технології – це технології, що створюються на підставі результатів наукових досліджень та науково-технічних розробок, забезпечують виготовлення високотехнологічної продукції, сприяють запровадженню високотехнологічного виробництва на підприємствах базових галузей промисловості.

Запропоноване різноманіття різних типів інноваційних структур суб'єктів господарювання шкодить реалізації трансферу технологій. За винятком наукових та технологічних парків, жоден із перелічених законодавцем суб'єктів не має легального визначення в національному законодавстві. Для виправлення такої ситуації на цьому етапі розвитку економіки України доцільно внести зміни до п. 4 ч. 5 ст. 30 та п. 7 ч. 3 ст. 29 ЗУ «Про вищу освіту», виключивши із зазначених норм інформації про інноваційні структури різних видів, натомість додавши бланкетну норму на ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність» в частині дефініції «інноваційне підприємство». Закон України «Про вищу освіту», не передбачаючи можливості здійснення наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності серед завдань ВНЗ, містить окремий розділ, який врегульовує здійснення цих видів діяльності. Це свідчить про нелогічність побудови закону, відсутність взаємозв'язку між окремими нормами цього закону.

Отже, проблемами сьогодення для ВНЗ як суб'єкта господарювання у сфері трансферу технологій є:

1) неврегульованість понятійного апарату у сфері освіти та інноваційної діяльності/трансферу технологій (дефініція «високотехнологічна компанія» тощо);

2) відсутність напрямку розвитку трансферу технологій серед завдань ВНЗ (ст. 26), критеріїв, яким має відповідати національний ВНЗ (ч. 3 ст. 29), дослідницький університет (ч. 4 ст. 30);

3) недосконалість реалізації права ВНЗ щодо формування суб'єктів інноваційної структури (п. 4 ч. 5 ст. 30 та п. 7 ч. 3 ст. 29).

Шляхи реалізації зазначених проблем запропоновані вище.

Єдиної, законодавчо визначеної моделі використання трансферу технологій у ВНЗ України не існує. Провідні ВНЗ, розуміючи необхідність врегулювання цього напрямку, вносять до статутів та інших локальних актів норми щодо здійснення наукової та науково-технічної діяльності. Проте реалізація зазначених норм не означає процес їх подальшого перетворення в реальному житті на захищені законом майнові права інтелектуальної власності, наступну комерціалізацію та трансфер технологій. Дослідимо установчі документи ВНЗ України на предмет впровадження трансферу технологій.

Статут Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського» (далі – КПІ), затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 р. № 1308, містить кілька розділів, присвячених реалізації інтелектуального потенціалу суб'єктів освітнього процесу. Відповідно до Розділу 14 «Наукова діяльність», наукова діяльність спрямована на одержання нових знань та (або пошук) шляхів їх застосування і передбачає забезпечення університетом показників, які встановлені Кабінетом Міністрів України для університетів дослідницького типу, та досягнення показників провідних технічних університетів світу. Розділ 15 «Інноваційна діяльність» для здійснення інноваційної діяльності, забезпечення ефективного використання наукового потенціалу КПІ і впровадження інноваційних продуктів і продукції визначає напрями: 1) впровадження результатів наукових досліджень у виробництво та інші галузі економіки; 2) створення та розвиток інноваційних структур на базі КПІ; 3) забезпечення набуття, охорону та захист прав інтелектуальної власності на результати наукової діяльності; 4) стимулювання винахідництва, комерціалізації, трансферу технологій тощо.

Статут Національного університету «Львівська політехніка» (далі – Політехніка) серед основних напрямів діяльності Політехніки виділяє здійснення наукових досліджень і спорідненої з ними роботи інноваційного циклу «наука-виробництво» та впровадження сучасних ринкових механізмів інноваційної діяльності у сфері високих технологій на засадах взаємодії освіти і науки (п. 13.3). Серед основних завдань Політехніки виокремлюють: реалізацію інноваційних проектів розроблення, впровадження та виробництва високотехнологічної продукції; випуск та реалізацію експериментальних зразків нової техніки, технологій та малосерійної наукомісткої продукції та забезпечення охорони об'єктів права інтелектуальної власності, зокрема інноваційних розробок університету (п. 14.7, 14.9, 14.10). До структури Політехніки входять: дослідницькі та інноваційні центри (п. 20.4); науково-дослідні, проектно-пошукові, проектно-конструкторські, дослідно-конструкторські, дослідно-впроваджувальні, конструкторсько-технологічні ... та інші підрозділи (п. 20.6);

технопарк, навчально-виробничі майстерні, виробничі, комерційні підрозділи (п. 20.9).

У статуті Політехніки цілий розділ присвячений науковій та інноваційній діяльності (пп.102-107). Чітко визначено межі здійснення наукових досліджень і розробок, створення науково-технічної продукції. Зазначено напрями наукової діяльності (п.п. 104.1.-104.6) й окреслено коло суб'єктів наукової діяльності (п. 105). У положенні про науково-дослідну діяльність Національного університету «Львівська Політехніка» про трансфер технологій не згадується.

І хоча трансфер технологій в усьому світі – це прерогатива виключно технічно спрямованих ВНЗ, деякі гуманітарні, природничі ВНЗ України у своїх статутах передбачають необхідність юридичного супроводження такого процесу трансферу технологій та втілення юридичних практик щодо нього у суспільне життя. Так, у затвердженому Національною Академією Наук України Статуті Київського університету права НАН України в редакції від 2016 р. міститься положення про сферу наукової діяльності. Декларується (п. 6.4. Статуту КУП НАН України) юридична наука та освіта як єдиний взаємообумовлений комплекс, завданням якого є забезпечення різних галузей економіки висококваліфікованими кадрами, створення нових технологій та проведення наукових досліджень з подальшим втіленням їх результатів у практичну діяльність. Зазначена позиція реалізується через «... органічне поєднання навчання і наукових досліджень на всіх циклах вищої освіти; проведення різного формату наукових заходів із залученням до участі в них провідних науковців України та зарубіжних країн, науково-педагогічних працівників, студентської молоді, та юристів-практиків...».

У Статуті Національного університету «Києво-Могилянська академія» в редакції 2011 р. організація науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності передбачена в розділі 6. Так, у п. 6.5 йдеться про можливість випуску та реалізації власної продукції, отриманої за результатами наукових і науково-технічних досліджень.

Проаналізувавши статuti, інші локальні документи провідних ВНЗ України на предмет врегулювання трансферу технологій, зазначимо таке.

У жодному з вищезгаданих статутів провідних національних ВНЗ не згадується про безпосередню необхідність комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності та трансфер технологій. Заради справедливості зауважимо, що Львівська Політехніка серед напрямів діяльності виділяє посередницьку діяльність у сфері трансферу технологій (п. 25.15. Статуту Політехніки).

Однак більш глибоке дослідження локальних актів зазначеного суб'єкта господарювання показує, що напрям реалізації цього виду діяльності відсутній. На нашу думку, така ситуація склалася ще з радянських часів, коли ВНЗ повинні були здійснювати підготовку кадрів для конструкторських бюро, науково-дослідних установ тощо, в яких власне й створювалися

нові об'єкти інтелектуальної власності. Трансфер технологій за умови адміністративно-планової економіки здійснювався автоматично: за наказом міністерства, відомства, до сфери якого належала дослідницька установа, об'єкт інтелектуальної власності втілювався в життя. З дня проголошення незалежності Україною ніхто не замислювався над докорінною зміною напрямку діяльності ВНЗ. Окрім навчання та підготовки досвідчених фахівців, ВНЗ має бути і *alma mater* впровадження наукових розробок у виробництво шляхом взаємодії з підприємницьким сектором економіки. Докорінних змін потребує підхід перетворення академічних знань на об'єкт трансферу технологій. Чинне законодавство містить численні норми щодо врегулювання наукових, науково-дослідних та науково-технічних досліджень і повністю ігнорує факт комерціалізації і трансферу технологій. Наявний Закон про трансфер технологій не задовольняє потреби сьогодення. За неписаними законами економіки фінансування трансферу технологій ВНЗ буде здійснюватися тільки тоді, коли юридичні особи матимуть конкретизовані «правила гри», законодавчо прозорі норми щодо фінансування дослідних проєктів ВНЗ та подальшого отримання прибутку в результаті здійснення трансферу технологій від ВНЗ до суб'єкта господарювання.

Для визначення можливих напрямів розвитку національних ВНЗ звернемося до зарубіжного досвіду.

В Японії для управління трансфером технологій у місцевих університетах використовуються три моделі. Внутрішня модель: відділ інтелектуальної власності і відділ ліцензування технологій об'єднані в межах університету. Зовнішня і виключна модель має місце в більшості університетів. Відділ ліцензування технологій працює за межами університетської структури і співпрацює лише з одним університетом. Зовнішня і невиключна модель передбачає, що університет укладає угоди про співробітництво з більш ніж двома відділами ліцензування технологій. Специфікою такої моделі є вузька спеціалізація відділів ліцензування технологій. Зазначимо, що з моменту створення першого відділу ліцензування технологій (1998 р.) в Японії університетами генеровано 1306 ідей, за 223 з яких майнові права інтелектуальної власності зареєстровано та передано ліцензіатам [2].

Наукова та науково-дослідна діяльність із подальшим трансфером технологій у закордонних університетах світу здійснюється на підставі положення про інтелектуальну власність. Всесвітня організація інтелектуальної власності (далі – ВОІВ) розробила Типове положення про політику у сфері інтелектуальної власності для університетів і науково-дослідних установ. Норми цього положення стосуються питання правового режиму об'єктів інтелектуальної власності, їх охорони та подальшої комерціалізації. Мета, сформульована у вступі, складається з кількох напрямів, серед яких: забезпечення правової визначеності у сфері науково-дослідної діяльності і правовідносин із третіми особами у зв'язку з використанням тех-

нологій та введення в дію прийнятих для ВНЗ процедур виявлення, встановлення режиму права інтелектуальної власності, форм, способів та засобів охорони і комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності. Під поняттям комерціалізації розуміється будь-яка форма комерційного використання інтелектуальної власності, у тому числі відступлення прав, надання ліцензій, внутрішнє використання в межах ВНЗ і комерціалізація силами спеціалізованого підприємства. Цікавим є те, що ВОІВ пропонує здійснювати комерціалізацію через юридичну особу, яка створена у ВНЗ. Відповідно до чинного законодавства, ВНЗ, який вже є юридичною особою, не може утворити у своєму складі окрему юридичну особу, але може реалізувати своє право, виступивши засновником іншої юридичної особи, яка буде мати на меті здійснення комерціалізації інтелектуальної власності та подальший трансфер технологій, або створити у своєму складі структурний підрозділ, до задач якого буде входити комерціалізація інтелектуальної власності і трансфер технологій. В останньому випадку стороною у договорі щодо реалізації результатів інтелектуальної власності, трансферу технологій безпосередньо виступає ВНЗ, до складу якого входить такий структурний підрозділ.

Щодо технології як такої, то в рекомендованому положенні про неї йдеться тільки в додатках, що рекомендуються для укладення під час опису отриманих результатів науково-дослідної діяльності. Вбачається за необхідне доопрацювання норм зазначеного положення на предмет уникнення колізій із національним законодавством. Чинне законодавство містить легальне визначення технології і через призму

цієї дефініції необхідно імплементувати норми положення запропонованого ВОІВ.

Висновки

Таким чином, на основі проведеного аналізу обґрунтовано, що ВНЗ, будучи суб'єктом господарювання і надаючи освітні послуги шляхом здійснення наукової, науково-дослідницької та інноваційної діяльності, є суб'єктом трансферу технологій. Запропоновано внести зміни до Закону України «Про вищу освіту» щодо доповнення низки статей нормами про здійснення вищими навчальними закладами трансферу технологій з метою реалізації задекларованих у Законі України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» прав. З метою побудови моделі трансферу технологій у ВНЗ запропоновано імплементувати норми Типового положення про політику у сфері інтелектуальної власності для університетів і науково-дослідних установ, розробленого ВОІВ, і на його основі створити локальні типові положення в кожному ВНЗ України. Кількість завдань ВНЗ запропоновано розширити за рахунок доповнення наявних положень про здійснення комерціалізації наукових результатів в якості майнових прав інтелектуальної власності та трансферу технологій.

Список використаних джерел:

1. Ицкович Г. Тройная спираль. Университеты – предприятия – государство. Инновации в действии / Г. Ицкович ; перевод с англ. под ред. А. Ф. Уварова / Г. Ицкович. – Томск: Изд-во ТУСУР, 2010. – С. 45–46.
2. Гришкова М. М. Механізм функціонування відділів трансферу технологій у ВНЗ (досвід Японії) [Електронний ресурс] / М. М. Гришкова. – Режим доступу : http://www.uipv.org/ua/gryshkova_110313

Статья посвящена исследованию места, роли, функций и заданий высшего учебного заведения в сфере трансфера технологий. Внимание уделено необходимости разработки и внедрения типового положения о политике в сфере интеллектуальной собственности для высших учебных заведений. По результатам проведенного исследования сформулированы выводы и предложения об усовершенствовании хозяйственного законодательства в указанной сфере.

Ключевые слова: трансфер технологий, субъект трансфера технологий, инновационная деятельность, интеллектуальная собственность, правовой статус, хозяйственное право.

The article is devoted to the research of the place, role, functions, tasks of a higher educational institution in the field of technology transfer. The focus is on the need to develop and implement a model policy on intellectual property policy for higher education institutions.

Key words: technology transfer, innovation activity, intellectual property, higher educational institution, legal status, economic law.